

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.027/2024/6.

A felperes:

felperes neve (címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Erdei Zoltán Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Erdei Zoltán, címe)

Az alperes:

alperesi cég neve (székhelye)

Az alperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Szűcs Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Szűcs László, címe)

A per tárgya:

Munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményei

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 15.M.70.070/2023/14.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Alperes, 15.M.70.070/2023/15.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 91 300 (kilencvenegyezer-háromszáz) forint perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Illetékbevételei számlájára 230 045 (kettőszázharmincezer-negyvenöt) forint másodfokú eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség a határozat meghozatalát követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2017. szeptember 18-tól állt az alperes alkalmazásában műszaki ellenőr munkakörben, 2018. január 1-től határozatlan időtartamú munkaviszony keretében. Munkabére a munkaviszony megszűnésének időpontjában havi bruttó 560 175 forint volt.

[2] A felperes egyéni vállalkozóként az alperes tudtával és engedélyével az alperesi gazdasági társaság tevékenységi körébe tartozó munkákat is végzett. A felek közötti megállapodás alapján egymás versenytársaként nem lépnek fel, ezért a pályázatokkal kapcsolatban egyeztetnek.

[3] A (város neve)-i Önkormányzat (város neve) város fejlesztése 2021-2027. című (projekt száma) azonosítószámú projekt megvalósításához két pályázatot írt ki. Az egyik a „(város neve) 2021-2027 FVS-Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv készítése”, amely pályázatra (város neve) város polgármestere 2023. április 27-én 12 óra 52 perckor megküldött e-mailjében a felperest, mint egyéni vállalkozót és alperest ajánlattételre hívta fel.

[4] A felperes a felhívásra 2023. április 27-én 14 óra 16 perckor 3 950 000 forint + 0 forint áfa összegben, e-mailben ajánlatot tett.

[5] Az alperes 2023. április 28-án 10 óra 32 perckor továbbította az ajánlati felhívást a felperesnek, majd az Önkormányzat felé 3 800 000 forint + áfa összegű ajánlatot tett.

[6] A másik pályázat „(város neve) 2021-2027 FVS-Települési Vízkárelhárítási Terv készítése felülvizsgálata, aktualizálása”, amelyre (város neve) város polgármestere 2023. április 27-én 13 óra 17 perckor megküldött e-mailjében a felperest, míg 13 óra 18 perckor megküldött e-mailjében az alperest ajánlattételre hívta fel.

[7] A felperes a felhívásra 2027. április 27-én 14 óra 32 perckor 750 000 forint + 0 forint áfa összegű ajánlatot tett.

[8] Az alperes ezen ajánlati felhívást 2023. április 28. 10 óra 29 perckor továbbította a felperesnek, majd az Önkormányzat felé 1 450 000 forint + áfa összegű ajánlatot tett.

[9] Az alperesi ajánlatok kidolgozásában a felperes is részt vett, az alperesnek azonban nem jelezte, hogy korábban a fenti két ajánlattételi felhívásra már ajánlatot tett.

[10] Az alperes a felperes munkaviszonyát a 2023. május 12-én kelt és 2023. május 15-én közölt azonnali hatályú felmondással megszüntette.

A felmondás indokolása szerint a munkaviszony megszüntetésére a következők miatt került sor: „Társaságunk részéről kiemelten fontos, hogy a munkavállaló kollégáink olyan képesítéssel és képzettséggel rendelkezzenek, amely alkalmassá teszi őket a sokrétű és szerteágazó mérnöki tervezői/szakértői tevékenység végzésére. Mint azt ön is megtapasztalhatta az elmúlt években igyekeztünk minden segítséget megadni, hogy az ön esetében is biztosítva legyen az ilyen értelmű előrehaladás lehetősége. Társaságunk részéről ugyanakkor jogos elvárás, hogy a megszerzett ismeretek birtokában a munkavállalók ne éljenek vissza az (alperesi cég neve) által biztosított lehetőségekkel és a megszerzett tudással. Mérnöketikai és erkölcsi minimum, hogy magánszemélyként a munkavállaló nem él vissza munkáltatójával szemben semmilyen versenyhelyzetben és nem ad önállóan (ráadásul szándékosan kedvezőbb) ajánlatot olyan ajánlatkérésre válaszolva, amelyről a munkavállaló is tudatában van annak, hogy munkáltatója ajánlatadóként vesz részt az adott pályázaton. Ön nem e szerint cselekedett, amely Társaságunk szempontjából teljességgel elfogadhatatlan.”

A felperes keresete az alperes ellenkérelme

[11] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1 120 350 forint végkielégítés és 1 755 215 forint elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés, valamint perköltsége megfizetésére, amelynek mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján kért megállapítani azzal, hogy jogi képviselője áfa körbe tartozik.

[12] Kereseti követelés jogalapja körében hivatkozott arra, hogy az alperes a munkaviszonyát jogellenesen szüntette meg. Állította, hogy a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 78. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségszegést nem követett el, így az azonnali hatályú felmondás nem valós és nem is okszerű.

[13] Előadta, hogy 2023. április 27-én egyéni vállalkozóként tette meg az ajánlatát, azt megelőzően, hogy tudott arról, hogy az alperes is érintett ezen pályázatokban. Az alperes 2023. április 28-án, egy nappal a saját ajánlatának megküldését követően tájékoztatta arról, hogy (város neve) város polgármestere őt is felkérte ajánlat megtételére. Saját ajánlatának

megtételekor még nem tudott arról, hogy az alperessel versenyhelyzetbe került, amint erről tudomást szerzett azonnal jelezte (tanú 1 neve)-nek, az alperes csoportvezetőjének, hogy ő is érdekelt ezekben a pályázatokban, akinek erre az volt a válasza, hogy „nem baj úgysem fogsz nyerni, mert téged ott nem ismernek”.

[14] A kereseti követelés összecszerűsége kapcsán előadta, hogy munkaviszonya több mint öt éven keresztül fennállt, ezért jogosult a kereseti követelésben megjelölt összegű végkielégítés megfizetésére, míg az elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés körében a munkaviszony megszűnésének napjától 2023. augusztus 31-ig érvényesített igényt figyelemmel arra, hogy 2023. szeptember 1-től elhelyezkedett bruttó 300 000 forint munkabérért. A kárenyhítési kötelezettsége körében hivatkozott arra, hogy folyamatosan pályázott új munkaviszony létesítése érdekében.

[15] Előadta továbbá, hogy a felmondás indokolása nem tartalmazza a felperes által előadott tájékoztatási kötelezettség elmulasztását, amit már utóbb nem lehet bővíteni. Egyébként az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv vonatkozásában a nettó árakat összehasonlítva az alperes nála kedvezőbb ajánlatot is tett.

[16] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét a csatolt megbízási szerződés alapján 500 000 forint + áfa ügyvédi munkadíjban, valamint tárgyalásonként 40 000 forint + áfa összegben kért megállapítani.

[17] Nem tette vitássá, hogy a felperes egyéni vállalkozói tevékenységéről tudott, azt engedélyezte is, ugyanakkor hivatkozott arra, hogy a felek közötti megállapodás alapján folyamatosan egyeztetnek azért, hogy ne lépjenek fel egymás versenytársaként. A felperes azzal, hogy az alperes versenytársaként lépett fel megszegte az Mt. 52. §-ában foglalt kötelezettségét, ezen túlmenően azzal, hogy az egyeztetésben részt vett megszegte a Mérnöki Kamara Etikai Kodexének 2.2.3. pontjának e) alpontját.

[18] Vitatta, hogy a felperes tájékoztatta őt arról, hogy ő is érdekelt a (város neve)-i pályázatokban, még azt követően is, hogy a felperes számára ismertté vált, hogy arra az alperes is ajánlattételi felhívást kapott. Álláspontja szerint a felperesnek már ezt megelőzően is tudnia kellett arról, hogy az alperes is érdekelt lesz ezekben a pályázatokban, arra ajánlatot fog tenni.

[19] Hivatkozott továbbá arra, hogy a munkaviszony azonnali hatályú megszüntetésének tényleges oka, hogy a felperes nem tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének, az alperes versenytársaként lépett fel, ezzel pedig elvesztette a felperes lojalitásában való bizalmát.

[20] Vitatta továbbá, hogy a felperes a kárenyhítési kötelezettségének megfelelő módon eleget tett.

Az elsőfokú bíróság döntése és jogi indokai

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 120 350 forint végkielégítést, 1 755 215 forintot elmaradt munkabér jogcímén kártérítésként, továbbá 182 598 forint perköltséget. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a Magyar Államnak 172 500 forint eljárási illetéket.

[22] A felperes kereseti kérelme alapján azt vizsgálta, hogy az azonnali hatályú felmondásban szereplő indoklás megfelel-e a világosság, a valóságosság és az okszerűség követelményének. Elsődlegesen rögzítette, hogy az azonnali hatályú felmondás a felperes kötelezettségszegését két magatartásban jelölte meg, egyrészt, hogy a felperes visszaélt az általa biztosított lehetőséggel és megszerzett tudással, másrészt, hogy a felperes szándékosan kedvezőbb ajánlatot tett olyan ajánlatkérésre, amelyről tudta, hogy a munkáltató is ajánlatot adóként vesz részt. Utalt arra, hogy az MK 95. számú állásfoglalása alapján a megszüntető nyilatkozatban foglalt indokok utóbb nem bővíthetők, ezért kizárólag a felmondásban szereplő két felperesi magatartás kapcsán vizsgálta azt, hogy azokat a felperes megvalósította-e és abból okszerűen következik-e a munkaviszony azonnali hatállyal történő megszüntetése.

[23] Az első indok vonatkozásában úgy foglalt állást, hogy az a világosság követelményének nem felel meg, egyrészt azért, mert az alperes nem tett egyértelmű nyilatkozatot arra vonatkozólag, hogy a felperes, mely magatartásával élt vissza az alperes által biztosított lehetőségekkel és megszerzett tudással, másrészt ennek kapcsán bizonyítási indítványt sem terjesztett elő. Utalt arra is, hogy az alperes tárgyaláson megtett nyilatkozata miszerint ezen magatartás alatt azt kell érteni, hogy szándékosan drágább ajánlatot adott a felperes az alperes részéről, mint amit ő maga adott, nem pótolja a felmondásban foglalt indoklás világosságának követelményét.

[24] A második hivatkozás kapcsán, amely szerint a felperes szándékosan kedvezőbb ajánlatot tett egy olyan ajánlatkérésre, amelyről tudta, hogy azon a munkáltató is ajánlatadóként részt vesz, ezáltal visszaélést tanúsított a munkáltatójával szemben, arra az álláspontra jutott, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján ezen indok nem minősül valósnak. A felperes egy nappal korábban, mint ahogy tudomást szerzett volna arról, hogy az ajánlattételben az alperes is érdekeltté vált már benyújtotta ajánlatát. Az eljárás során az alperesnek nem sikerült bizonyítania, hogy a felperes már korábban is tudomással bírt arról, hogy az alperes is érdekelt lesz a pályázatokon, ezt a kihallgatott tanúk vallomása sem támasztotta alá. (Tanú 1 neve) mindösszesen annyit állított, hogy a felperesnek tudnia kellett, hogy a (város neve)-i Önkormányzat már egyszer kért ajánlatot az alperestől egy környezetvédelmi programhoz, azonban ez sem volt alkalmas arra, hogy a perrel érintett pályázati érdekeltséget alátámassza. (Tanú 2 neve) pedig kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a felperes csak 2023. április 28-án tudta meg azt, hogy az alperes is ajánlatot fog tenni.

[25] Rámutatott, hogy azon alperesi védekezésként felhozott indokot, amely szerint a felperes azzal mulasztotta el a tájékoztatási kötelezettségét, hogy nem tájékoztatta az alperest arról, hogy a pályázatra már saját pályázatát benyújtotta, az azonnali hatályú felmondás nem tartalmazza.

[26] Mindezek alapján arra a megállapításra jutott, hogy az azonnali hatályú felmondásban szereplő ezen indokok közül az első a világosság, a második a valóságosság követelményének nem felel meg, így a felmondás jogellenes.

[27] Az Mt. 82. § (1)-(3) bekezdése alapján kötelezte az alperest két havi távolléti díjnak megfelelő összegű végkielégítés és 2023. szeptember 1-ig terjedő időszakra elmaradt munkabér jogcímén igényelt kártérítés megtérítésére.

[28] A kárenyhítési kötelezettség kapcsán utalt arra, hogy a felperes az általa becsatolt pályázatokkal megfelelő módon bizonyította, hogy kárenyhítési kötelezettségének eleget tett, igazolta, hogy haladéktalanul megkezdte az álláskeresést, amelyre tekintettel azt, hogy álláskeresői járadékot nem vett igénybe nem minősül ezen kárenyhítési kötelezettség elmulasztásának.

Az alperes fellebbezése, a felperes fellebbezési ellenkérelme

[29] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, – pontosított kérelme szerint – az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása, a felperes keresetének elutasítása és az első- és másodfokú eljárás során felmerült perköltségben történő marasztalása érdekében. Perköltség igényét az Ükr. 2. § (1) bekezdés a) pontjában jelölte meg azzal, hogy költségigényét költségjegyzék nyomtatványon terjeszti elő, jogi képviselője pedig áfa körbe tartozik.

[30] Az ítéletábrától gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdés a), c) és d) pontjaiban jelölte meg. Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást teljeskörűen lefolytatta, a beszerzett bizonyítékokból azonban helytelen következtetést vont le, a bizonyítékok értékelése során az Mt. szabályaival ellentétes döntést hozott.

[31] Álláspontja szerint az alperes – helyesen felperes – az Mt. 78. § (1) bekezdés a) pontjában rögzített munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan megszegte. E körben hivatkozott az Mt. 52. § (1) bekezdés d)-e) pontjaiban foglalt kötelezettségekre, amelyek kapcsán az elsőfokú bíróság kizárólag az elektronikus levelezések időpontját vizsgálta. Nem vizsgálta ugyanakkor a munkakör ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsítását, valamint a munkatársaival való együttműködés kötelezettségét sem. Hivatkozott arra, hogy a felperes az Mt. 6. § (2) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségét is megszegte, amikor a pályázati kiírásról tudva, munkaidejében, még aznap mikor értesült a kiírásról ajánlatot nyújtott be anélkül, hogy erről a munkáltatót tájékoztatta volna. Másnap, amikor az alperestől is megkapta a pályázati kiírást közreműködött az alperesi ajánlat összeállításában úgy, hogy akkor ő már benyújtotta saját pályázatát. A felperes még ekkor sem jelezte, hogy őt is megkeresték, hogy ő is adott be pályázatot, mint ahogy azt sem, hogy milyen összegű ajánlatot adott be, holott annak ismeretében már tudta, hogy az alperes ajánlata kedvezőtlenebb lesz.

[32] Nem vitatta, hogy tudott a felperes egyéni vállalkozói tevékenységéről, megállapodásuk szerint azonban ugyanarra a projektre ketten nem nyújtanak be ajánlatot. Vitatta az elsőfokú bíróság ítéletének [22] bekezdésében foglalt megállapítását, amely szerint

a tájékoztatási kötelezettség elmulasztására az azonnali felmondás indokaként nem hivatkozott. Utalt rá, hogy a tájékoztatási kötelezettség megszegése abban nyilvánult meg, hogy amikor a felperes tudomására jutott, hogy ő már beadott egy ajánlatot egy megkeresésre, mint egyéni vállalkozó, és ugyanezen kiíró a munkáltatót is megkereste az ajánlat benyújtására, ráadásul annak kidolgozásában maga a munkavállaló is részt vett, minimális elvárás volt, hogy erről a munkáltatót tájékoztassa. E körben kérte az ítéleti tényállás és az indoklás kiegészítését azzal a ténnyel, hogy az alperes munkaidőben elkészített egy ajánlatot, amelyről ha akkor nem is tudta teljes bizonyossággal, hogy a munkáltatója is megkeresésre kerül, erről rövidesen hivatalosan is tudomást szerzett, amikor a munkáltató belső levelezési rendszerében megkereste őt is megfelelő ajánlat kidolgozásával. Ezen alperesi ajánlat kidolgozásában munkavállaló részt vett anélkül, hogy jelezte volna, hogy ő már korábban ugyanezen a megkeresésre adott egy ajánlatot és azt sem jelezte nyilvánvalóan, hogy az milyen összegű volt. Ezzel a munkaviszonyból származó alapvető együttműködési és lojalitási kötelezettségét szegte meg, amely a munkáltatótól megvonta annak lehetőségét, hogy megfelelő árajánlatot dolgozzon ki, amellyel versenyképes lehetett volna a pályázat kiírójánál, az alperessel – helyesen felperessel – és esetleg más ajánlattevőkkel szemben. Ezzel pedig munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét szándékosan megszegte és a munkáltatónak kárt okozott. Ezzel a magatartással a munkáltatónál bizalomvesztést okozott, amely megfelelő indok az azonnali hatályú felmondáshoz.

[33] Az Mt. 78. § (1) bekezdés b) pontja körében kifejtette, hogy a kialakult bírói gyakorlat többek között a munkáltató jogos gazdasági érdekét és a bizalomvesztést értékeli olyan magatartásként, amely a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi. Álláspontja szerint a felmondásban szereplő konkrét jogszabályi rendelkezés megjelölésének hiányában az elsőfokú bíróságnak mind az a), mind a b) pont szerinti értékelést el kellett volna végeznie. Utalt arra, hogy az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség körében tájékoztatnia kellett volna a munkáltatót arról, hogy adott be és összességében kedvezőbb ajánlatot, mint azt az alperes tette. Álláspontja szerint bár a bizalomvesztés, mint konkrét kifejezés nem jelenik meg az indokolásban, az azonban igen, hogy a munkavállaló nem él vissza a munkáltatójával szemben olyan versenyhelyzetben, ahol mindketten részt vesznek és ezt a cselekményt az alperes nem tudja elfogadni. Álláspontja szerint az MK 95. számú állásfoglalásában rögzített valóság követelményének az indoklása megfelel és okszerűen is rögzíti azt a magatartást, ami az azonnali hatályú felmondás megtételéhez vezetett.

[34] Az ítélet [18] bekezdésében foglalt megállapításnak miszerint a felmondásban szereplő első magatartás valóságát az alperes nem tudta bizonyítani, utalt arra, hogy azt a felperes egy beadványában sem vonta kétségbe, így az nem vitatott tény volt a felek között. Ennek bizonyítása pedig ellentétes a Pp. szabályaival. Vitatta továbbá, hogy ne tett volna nyilatkozatot visszaélészerű munkavállalói magatartásra. Álláspontja szerint a kihallgatott tanúk és elektronikus levelek alapján a felperes tudta, hogy az alperes is megkeresésre került, ennek ellenére a felek közötti kifejezett megállapodás ellenére jelzéssel nem élt, amit a felperes meghallgatása során is elismert. A felperes az alperes felkéréséről egyrészt onnan tudott, hogy az alperes révén jutott egyáltalán a pályázat lehetőségének közelébe, másrészt, ha mégsem tudta, akkor is a munkáltató megkeresése után jeleznie kellett volna alperes irányába, hogy ő is tett már ajánlatot. Ennek hiányában elzárta az alperest annak a lehetőségétől, hogy versenyképes ajánlatot nyújtson be.

[35] Az ítélet [19] bekezdésében foglalt elsőfokú bírósági megállapítás kapcsán utalt arra, hogy az alperes csak 2023. május 11-én a pályázati eredmények kihirdetésekor szerzett

tudomást a felperes ajánlatáról, és ezt követő másnap próbálta a felperes részére az azonnali hatályú felmondást átadni.

[36] Álláspontja szerint nem kell kimerítően leírni az azonnali hatályú felmondásban, hogy a munkavállaló munkájára miért nincs szükség, a történésekből alappal lehet következtetni, hogy az azonnali hatályú felmondás indoka milyen eseményre reagált. Az események időbelisége alapján megállapítható, hogy az azonnali hatályú felmondást megelőzően volt a felek közt egy elbeszélgetés, amelynek során a felperes előadhatta álláspontját, amelyet az alperes nem tudott elfogadni, hiszen a felek közötti szóbeli megállapodás évek óta fennállt, világosan rögzítette, hogy miként kell ilyen helyzetben eljárni, ezt a felperes nem tagadta, sőt elismerte. Ez pedig szoros összefüggésben van az együttműködési és tájékoztatási kötelezettséggel. A tanúk előadása is megerősíti az együttműködés elvének megsértését, amellyel nem bővítette az azonnali hatályú felmondás indokolását.

[37] Kérte továbbá az ítélet tényállásának és indokolásának kiegészítését azzal, hogy a tanúk egyezően nyilatkoztak arról, hogy nem tudták, hogy a felperes pályázatot nyújtott be, annak ellenére, hogy a felperes azt állította, hogy szólt kollegájának. Az együttműködési kötelezettség megszegése körében hivatkozott a Kúria precedensképes határozatára.

[38] Az elsőfokú bíróság által elkövetett mérlegelhető eljárási szabálysértés kapcsán a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör keretében hivatkozott a tájékoztatási kötelezettség megsértésére. A munkavállaló tájékoztatási kötelezettségének elmaradása megvalósítja a bizalomvesztést, ráadásul gazdasági érdekeket is súlyosan sértő, amely megalapozza az azonnali hatályú felmondást.

[39] Sérelmezte továbbá a Pp. 237. § megsértését mivel az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta az általa szükségnek tartott bizonyításról.

[40] Az ítélet [18] bekezdése alapján egy olyan tény nem fogadott el bizonyítottság hiányában, amely az eljárás során nem volt vitás. Ez pedig utólagos bizonyítás keretében a másodfokú eljárásban nem pótolható.

[41] A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására, az alperes másodfokú perköltségben történő marasztalására irányult, amelynek mértékét az Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján megjelölt ügyvédi munkadíjban kérte megállapítani azzal, hogy jogi képviselője áfa körbe tartozik.

[42] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozott, az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta a felmondásban szereplő indokoknak a világosság, valóságosság és az okszerűség követelményének való megfelelést. Az első felmondási indok kapcsán utalt arra, hogy az konkrétumot nem tartalmaz, így nem is lehet világos. Az ok fellebbezésben történő kifejtése ellentétes a bírói gyakorlattal, az a felmondás indokolásának utólagos bővítését jelenti. Az alperes nem tett olyan tényállítást, amit a felperes nem vitatott és megalapozta volna az azonnali hatályú felmondás jogszerűségét.

[43] A felperes vitatta, hogy tudott az ajánlata benyújtásakor arról, hogy az alperes is ajánlatot fog tenni, mint ahogy azt is, hogy tudott volna arról, hogy versenyhelyzetbe kerül az alperessel, mert az is részt fog venni a pályázaton. Vitatta, hogy azt is, hogy nem tájékoztatta az alperest, hogy korábban ajánlatot tett a pályázatra és, hogy szándékosan kedvezőbb ajánlatot adott volna egyéni vállalkozóként, mint az alperes.

[44] Álláspontja szerint a felmondás nem fogalmazott meg olyan indokot, ami megalapozhatta volna a munkaviszonyának azonnali hatályú megszüntetését. Az indokolás alapján az alperes úgy kezelte a felperest, mint aki tudta saját ajánlatának megadásakor, hogy az adott pályázatra az alperes is ajánlatot tesz és tudta az alperesi ajánlat összegét is. Az alperes a perben csatolt bizonyítékok hatására próbálta a felmondás indokolását megváltoztatni, finomítani, mert mindezt az okirati bizonyítékok cáfolták.

[45] Álláspontja szerint éppen az alperes lépett fel a felperes versenytársaként, a felperes tett először ajánlatot a pályázati felhívásokra.

[46] Az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség fellebbezésében előadott indokait az azonnali hatályú felmondás nem tartalmazza, így arra utólagosan már nem lehet hivatkozni. Az alperes a fellebbezésében már csupán azt sérelmezi, hogy miután megtudta, hogy az alperes is ajánlatot fog benyújtani erről az alperes képviselőjét nem tájékoztatta, ezzel megsértette az együttműködés elvét, amelyet a korábbi előadása alapján vitat. Mindezek alapján az azonnali hatályú felmondás indokolása nem világos, nem valós és nem is okszerű, egyebekben a felperes a munkaviszonyból származó lényeges kötelezettségét nem szegte meg, nem tanúsított olyan magatartást, amely a munkaviszony fennállását lehetetlenné tette.

[47] Megismételte azon álláspontját, hogy nem lehet az azonnali hatályú felmondás jogszerű indoka egy olyan valós magatartás, amely a munkáltató által ismert és eltűrt gyakorlaton alapul. Vitatta továbbá azon alperesi tényállítást is miszerint a felperes részt vett az alperesi ajánlat kidolgozásában, a csatolt bizonyítékok alapján a felperes nem aktív alakítója volt az alperesi ajánlatnak, csupán továbbító szerepe volt.

Az ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[48] A fellebbezés alaptalan.

[49] Az ítéltábla az ítélet kötelező hatályon kívül helyezésére okot adó körülményt nem észlelt, arra a peres felek maguk sem hivatkoztak, így felülbírálati jogkörének a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. § szerinti korlátai között járt el. E rendelkezés (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét – a (2)-(4) bekezdésben foglalt eltéréssel – az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolhatja. Ilyen korlátnak minősülnek a Pp. 371. § (1) bekezdés a)-d) pontjában megjelölt tartalmi követelmények körében előadottak. Ez azt jelenti, hogy a Pp. 371. § (1) bekezdésében foglaltak miatt korlátnak minősül – egyebek mellett – hogy a fellebbező fél milyen konkrét döntést kér a másodfokú bíróságtól atekintetben, hogy az mennyiben változtassa meg, vagy helyezze hatályon kívül az elsőfokú ítélet kifogásolt rendelkezését vagy részét és ezt milyen okból tegye, továbbá, hogy a

fellebbező milyen anyagi, illetve eljárási jogszabálysértést jelöl meg fellebbezése alapjául. Azzal tehát, hogy a fellebbező milyen határozott kérelmet és milyen indokkal ad elő, egyúttal kijelöli a másodfokú bíróságtól kért felülbírálat tárgyát és körét. Emellett lényeges korlátot jelent az is, hogy a Pp. 369. §-a meghatározza, a felülbírálati jogkör milyen keretek között gyakorolható.

[50] Az ítéltábla a fentiek szerint ismertetett felülbírálati jogkörének korlátaira tekintettel az alperes egységes szerkezetbe foglalt fellebbezése alapján kizárólag az ítélet megváltoztatása körében előadott hivatkozásokat és indokokat vizsgálhatta.

[51] Az alperes fellebbezésében az ítéltáblától gyakorolni kért felülbírálati jogkör keretében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás módosítása [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja], a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonása [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja] és az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntésének felülmérlegelése [Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja] keretében a felperes keresetének elutasítását kérte.

[52] A Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított tényállást az anyagi jogi felülbírálat során akkor érintheti, ha a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősíti. A mérlegelés akkor okszerűtlen, ha az ítéletben rögzített tényállás iratellenes, illetőleg ha az elsőfokú bíróság az adott bizonyítékok alapján nem juthatott volna az általa elfogadott következtetésre, vagyis a tényállás megállapítása során logikai hibát vétett. Nem elégséges azonban az okszerűtlen mérlegelésre általánosságban hivatkozni, konkrétan meg kell jelölni, hogy a bíróság milyen bizonyítékból vont le okszerűtlen következtetést, illetve milyen bizonyítási hiányosságok miatt nem tekinthető az ítélet megalapozottnak. A bíróság által a bizonyítási eljárás eredményeként, a Pp. 279. §-a szerinti mérlegeléssel megállapított tényállás rögzítését az adott ügy eldöntéséhez szükséges mértékben, azaz a releváns tényekre szorítkozva kell elvégezni.

[53] Az ügy eldöntéséhez szükséges releváns tények körét jelen esetben az határozta meg, hogy az eljáró bíróságoknak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes azonnali hatályú felmondásának indokolása megfelel-e a világosság, a valóságosság és az okszerűség követelményének, amely utóbbi feltétel az azonnali hatályú felmondásnál az intézkedést megalapozó törvényi feltételek [Mt. 78. § (1) bekezdés] teljességét jelenti.

[54] Ahogy arra az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen rámutatott, az alperes az azonnali hatályú felmondásában a munkaviszony megszüntetését – annak szövegszerű értelmezése alapján – két indokra alapította:

1. A felperes a megszerzett ismeretek birtokában visszaélt az alperes által biztosított lehetőségekkel és megszerzett tudással.

2. Magánszemélyként visszaélést tanúsított az alperessel szemben versenyhelyzetbe kerülve egy általa adott, szándékosan kedvezőbb ajánlattal, úgy, hogy tudatában volt annak, hogy az alperes is ajánlatadóként részt vesz az adott pályázaton.

[55] Ebben a körben az, hogy a felperes munkaidőben készítette el az ajánlatokat a per eldöntése szempontjából nem bírt jelentőséggel, hiszen ezen tény a felmondás nem róta a felperes terhére. Azt a ténytet pedig, hogy az alperes által benyújtott ajánlatok kidolgozásában a felperes részt vett, anélkül, hogy jelezte volna, hogy egyéni vállalkozóként ugyanezen ajánlatkérésekre már korábban maga is ajánlatot tett, az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása [7] bekezdése már tartalmazza.

[56] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításának és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per során megismert bizonyítékoknak, így a rendelkezésre álló tanúvallomásoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján, az okszerűség követelményét nem sértő módon állapította meg [Pp. 279. § (1) bekezdés] ezért a tényállás módosításának vagy kiegészítésének nem volt helye.

[57] Az alperes fellebbezésében a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontja szerinti felülbírálat keretében a másodfokú bíróságtól azt kérte, hogy a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetést vonjon le és a megállapított tényeket másként minősítve állapítsa meg, hogy az 1. felmondási indok tekintetében téves az elsőfokú bíróság ítéletének [18] bekezdésben foglalt megállapítása, mert ezen indokot a felperes nem vitatta, másrészt, hogy a 2. felmondási indok alapján a felperes megszegte az Mt. 6. § (2) bekezdés szerint együttműködési és a tájékoztatási kötelezettségét [Mt. 6. § (4) bekezdés], valamint az Mt. 52. § (1) bekezdés d) és e) pontjában foglalt munkatársakkal való együttműködés, valamint a munkakörének ellátásához szükséges bizalomnak megfelelő magatartás tanúsításának kötelezettségét, amellyel a munkáltató gazdasági érdekeit is sértette.

[58] Előjáróban az ítéltábla rögzíteni kívánja, hogy megalapozatlan az alperes azon fellebbezési hivatkozása, hogy a felperes ne vitatta volna az 1. felmondási okban foglaltakat. A felperes kereseti kérelme az azonnali hatályú felmondás jogellenességének megállapítására irányult arra hivatkozással, hogy az abban foglaltakat a felperes nem valósította meg. Ebből következően pedig nem volt a felmondásnak olyan része, amit a felperes kereseti kérelme ne támadott volna. Az ekörben hivatkozott eljárási szabálysértések a felülbírálati jogkör korábban kifejtett korlátaira figyelemmel nem voltak vizsgálhatóak.

[59] Az Mt. 78. §-án alapuló munkáltatói azonnali hatályú felmondás indokolására is alkalmazni kell az Mt. 64. § (2) bekezdésében írt azon szabályt, amely szerint a megszüntetés okának az indokolásból világosan ki kell tűnnie, továbbá, hogy a megszüntető jognyilatkozat valóságát és okszerűségét a nyilatkozatot tevőnek kell bizonyítania. Mint ahogy arra az elsőfokú bíróság is helyesen rámutatott a munkáltató által eredetileg közölt felmondási okokon felül további felmondási okot a munkaügyi jogvita során bizonyítani nem lehet (MK. 95. szám III. pont), azaz a felmondás indokai utóbb nem bővíthetők.

[60] Annyiban helytálló az alperes fellebbezési hivatkozása, hogy az azonnali hatályú felmondás indoka is megjelölhető összefoglaló módon, feltéve, hogy abból következtetés vonható le arra, miért élt az azonnali hatályú felmondás jogával a munkáltató. Ugyanakkor az ilyen indokolás is meg kell feleljen a világosság követelménynek, amelynek a célja az, hogy a munkavállaló a felmondás vele történt közlése után nyomban megismerhesse és ellenőrizhesse azokat az okokat, amelyekre a munkáltató a felmondást alapítja, és ennek

eredményéhez képest módja legyen a felmondás indokolását vitatni, illetve cáfolni is. A munkáltatói felmondás abban az esetben fejezi ki világosan a felmondás okát, ha a felmondásban a munkáltató megjelölte azokat a konkrét tényeket, illetve körülményeket, amelyekre a felmondást alapította, abból a munkavállaló számára egyértelműnek kell lennie, hogy miért szüntették meg a munkaviszonyát.

[61] Ennek a követelménynek az 1. felmondási ok nem felel meg. A megszerzett ismeretek birtokában az alperes által biztosított lehetőségekkel és megszerzett tudással visszaélés olyan általános, közhelyszerű indokolás, amely nem minősül az azonnali hatályú felmondás világos indokának. Azon értelmezés miszerint ezen kitétel az alperesénél szándékosan drágább árajánlatot jelenti, a felmondás indokai tilalmazott kibővítésének minősül, amelyre a korábban kifejtettek alapján nincs lehetőség. Megjegyzi az ítéltábla, hogy az alperes fellebbezésében hivatkozott Pp. 237. § (2) bekezdése alapján a felet a bíróságnak arról kell tájékoztatnia, hogy a felajánlott bizonyítékok körét nem tartja elegendőnek, mert az egy vagy több releváns tényre nem terjed ki, ugyanakkor a bizonyítékok értékelése az érdemi határozatra tartozó kérdés. Az tehát, hogy az alperes tárgyaláson tett nyilatkozata alapján ezen felmondási okot a bíróság nem tartotta megalapozottnak, nem jelenti az anyagi pervezetési kötelezettség elmaradását.

[62] Ugyancsak a felmondás indokai bővítésének tilalmába ütközik az alperes fellebbezési hivatkozásában részletesen kifejtett együttműködési és tájékoztatási kötelezettség megszegése, a bizalomvesztés vagy a gazdasági érdeket veszélyeztető magatartás. Ezeket a magatartásokat ugyanis az alperes felmondásban nem róta a felperes terhére. A 2. felmondási ok kizárólag azt a felperesi magatartást értékelte, hogy a felperes annak tudatában tett szándékosan kedvezőbb ajánlatot, hogy az adott pályázaton az alperes is részt fog venni ajánlattevőként. Ezt azonban az alperesnek a peres eljárás során nem sikerült bizonyítania. Önmagában az a tény, hogy egy korábbi pályázat során már volt az alperesnek kapcsolata az ajánlatkérővel még nem támasztja alá, hogy a felperes tudta volna, hogy az alperest is ajánlattételre fogják felhívni, azt pedig a perben rendelkezésre álló dokumentumok egyértelműen bizonyították, hogy a felperes már azt megelőzően megtette az ajánlatát, mielőtt annak elkészítésében való közreműködésre az alperes képviselője felhívta volna. Mindezek alapján helyesen jutott az elsőfokú bíróság arra a megállapításra, hogy ezen felmondási ok valóságát az alperes nem tudta bizonyítani.

[63] Tekintettel arra, hogy az Mt. 64. § (2) bekezdésében foglalt konjunktív feltételekből az 1. felmondási ok nem felelt meg világosság követelményének, míg a 2. felmondási ok valósága nem nyert bizonyítást, így az okszerűséget jelentő intézkedést megalapozó törvényi feltételek teljessége már nem volt vizsgálandó.

[64] Az alperes fellebbezésében kérte a 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálat elvégzését is, amely az elsőfokú bíróságnak az anyagi jogszabályok szerinti mérlegelési jogkörben hozott döntésének felülmérlegelését jelenti. Ilyen döntést azonban az elsőfokú bíróság nem hozott, így ilyen tartalmú felülbírálat elvégzésének nem volt helye.

[65] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdés alapján helybenhagyta.

[66] Az ítéltábla az alaptalanul fellebbező alperest a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes másodfokú eljárásban felmerülő perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét Ükr. 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdés alapján 91 300 forintban állapított meg, amely összeget áfa terhel.

[67] A másodfokú eljárásban teljes egészében pervesztes alperes ugyancsak a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles a feljegyzett 230 045 forint fellebbezési eljárási illetéket megfizetni a Magyar Államnak [Pp. 95. § (2) bekezdés, 101. § (1) bekezdés, 102. § (1) bekezdés; az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdés].

[68] Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetnie a Szegedi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat számát és a fizetésre kötelezett adószámát.

[69] Az ítélet ellen a Pp. 365. § (2) bekezdésében foglaltak alapján fellebbezésnek helye nincs.

Szeged, 2024. december 3.

Dr. Bálint Attila s.k.

Dr. Telegdy Gergely s.k.

Dr. Tolna András s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró